

Nývaldur altingslimur:

Sjálvstýri okkara er tryggari innan Nato enn uttanfyri

Ein hin drúgvasta stjórnarkreppan, ið verið hefur í Íslandi í nýggjari tíð, er enn ikki av, og bæði íslenska útvarpið, »Útvarp Reykjavíkur«, ið tað nevnist har, hóast at tað er landsútvarp, og íslenska fjarsýnið hava dag frá degi, nærum tíma frá tíma, roynt at greiða frá politisku samráðingunum millum flokkar, um royndir at skipa meirilutastjórn ella minnilutastjórn, um hvørjir oddafiskarnir vóru í maktstriðnum o.s.fr. — At teir, ið stíla hava fyri sendingunum nú fyri álvara munnu vera møddir, man ikki vera at ivast í, og á Bryggjubakka munnu teir neyvan óvunda starvsfeløgum sínum í Reykjavík!

Ein heimligur býur

Á ferð á Norðurlandinum í august gjørdi eg av at hava høvuðsbýin í hesum landsparti, Akureyri, sum

Bragi Sigurjónsson. Nývaldur altingslimur á Akureyri

miðstöð, og tað angraði eg ikki, tí Akureyri er fyri uttan tað, at býurin kenst »heimligur« av tí at hann er til stóðdar sum Tórs-havn, ein sjáldsama vakur býur, og fólkíð, ið har býr, er fryntligt og vinsælt — tað kendi eg ið hvussu er sum »færey-ingur«.

Sigurjónsson hefur áður umboðað flokkin

Men politiska stríðið millum Altingsflokkarnar — teir eru tilsamans 4 í tali — ið tá ikki var at enda komið, fekk meg eftir áheitan frá Sosialinum at leita upp politikkarán Braga Sigurjónsson, ið varð nývaldur fyri íslenska javnaðarflokkin, Alþýðuflokkinn.

Av yrki er hann aðalstjóri í »Útvegsbanka Íslands«, ið mest sum kann sammetast við Sjóvinnubankan hjá okkum, tí at hann einahelst virkar fyri at veita fiskivinnuni stuðul, men annars røkir hesin banki sjálvsagt eisini øll onnur vanlig bankamál.

Bragi Sigurjónsson, ið er maður um tvey 65, sum eg dugdi at meta, beyð vælkomnin á skrivstovu síni í bankanum á høvuðsgøtuni í Akureyri, Hafnarstræti í miðbýnum.

Hann varð á valinum í summar, 25. juni, valdur

sum ein teirra seks tingmenn, ið Norðureysturlandið eigur; sýslurnar eru tvær umframt Akureyrar

servativi flokkurin) fekk 20 mans valdar og misti 4 tingmenn í mun til seinasta val, Alþýðuflokkurin

Á Akureyri verða nógvar raðhús reist í hesi tíð, men tey skemma ikki býarmyndina, tí har verður bygt við skili. Nógvar »grøn øki« finnast

býur, ið tilsamans velja teir seks tingmenninar, og veljaratalið í hesum valdømi er um 15.000.

Sigurjónsson var tingmaður fyrstu ferð í árunum 1967–1970, men var so ikki valdur aftur fyrr enn nú í summar.

Tværaltingsdeildir

— Tað eru tilsamans 60 tingmenn á Altingi okkara, sigur Bragi Sigurjónsson, og tingið er býtt sundur í eina sonevnda niðaru deild og í eina ovaru deild, 40 tingmenn í tí fyrri og 20 í tí seinni. Tá ið tingið verður sett, gera flokkarnir hvørjir sær sjálvir av, hvussu teir býta tingmannning sína millum báðar deildir. Hetta hendir, tá ið tingið verður sett 10. oktober.

— Á valinum 25. juni gjørdist úrslitið, at Sjálfstæðisflokkurin (kon-

— javnaðarflokkurin — fekk 14, ella 9 fleiri enn seinast, Alþýðubandalagið (vinstrasinnar og kommunistar í felag) fekk eisini 14, ein vinningur uppá 4, meðan Framsóknarflokkurin, ið er bóndaflokkur, fekk 12 valdar, ella 5 færri enn seinast.

— Í minum valdømi var býtið: tveir til Sjálfstæðisflokkinn, tveir til Framsóknarflokkinn, ein til Alþýðuflokkinn og ein til Alþýðubandalagið.

Av samlaðu tingmann-ingini vórðu teir 49 umdømisvaldir, meðan hinir 11 vórðu eykavaldir.

Flokssamgongur á tingi

Formaður Sjálfstæðisflokksins, Geir Hallgrímsson, hefur aftaná seinasta val í 1974 átt stjórnarvaldið saman við Framsóknarflokkinum og við Einari Augustssyni úr hesum seinna flokkinum sum næstamanni í uttanríkisráðharrasesinum.

— Men hava Sjálfstæðisflokkurin og Alþýðuflokkurin ikki áður skipað stjórn saman?

— Jú, tað var í tíðarskeiðinum 1960–71, tá ið okkara flokkur og høgaflokkurin sótu í samgongustjórn.

— Hvar eigur Alþýðuflokkurin størsta veljaratalið í dag?

— Hann hefur størstu undirtøku sína í Reykjavík og teimum størri býnum við mongum arbeiðaraveltjarum, sum t.d. í Kópavogi. Hvat ið komandi stjórn viðvíkur kundi eg hugsa mær samgongu varð skipað av Alþýðuflokkinum og Al-

þýðubandalagnum, møguliga saman við Framsóknarflokkinum, hitt fyrra hugsi eg tó neyvan verður endin.

Eg spyrji umboðsmann javnaðarflokksins á Akureyri, hvørja stöðu flokkur hansara hefur til Atlantaverjusamgonguna NATO, sum øll vita er ein hin mest brennandi stríðsspurningur íslendinga sinamillum, og Bragi Sigurjónsson svarar uttan himpr:

— Javnaðarflokkurin ætlar at halda fram innan NATO-felagsskapin, sum Alþýðubandalagið er imóti, men tað sjálvstýri, vit eiga í Íslandi í dag, er tryggari innan henda felagsskap enn uttanfyri. Vit í Alþýðuflokkinum kenna okkum knýttar at vesturheiminum, og tað ger eisini meirilutin av íslenska fólkinum.

Aktuellir spurningar, ið Altingið má taka støðu til

So mikið um tey politisku uttanríkisnevni, ið framvegis liggja frammalaga í Íslandi. Men eisini onnur aktuel mál eru at taka støðu til, og eg haldi fyri, at figgjastøða landsins, inflátiðin, ið nú er 50%, dýrtíðin annars og kreppan innan fiskivinnuna óivað eru mál, ið stöða má takast til í nývalda Altinginum.

— Tað er rætt, og eg hugsi, at tað verður sera torført at greiða hesar spurningar, svarar Bragi. Arbeidsloysið hava vit tibetur litið og einki í løtuni, men tað kann taka seg upp í næstu framtíð, tað veit eingin at siga. Og

stórir trupulleikar eru hjá landsins høvuðsvinnu, fiskivinnuni. Flakavirkini verða rikin undir ógvuliga vána figgjarmstøðum sum er, einahelst á Suðurlandinum, minni norðanfyri. Men vit noyðast sjálvsagt at koma fram á eina loysn, ið kann hjálpa fiskivinnuni.

Verkføll hava vit eingi í dag, og koma slík helst heldur ikki at verða í næstu framtíð. Ein aðalvandi hjá virkjunum á Suðurlandinum er, at flakavirkini javnan fáa fisk, ið ikki hefur nóg góða góðsku, og vit halda, at teir har heldur ikki hava viðkað virki teirra á nóg rationellan hátt. Fyri bert 3–4 árum síðani var fiskiskapurin á Suðurlandinum munandi betri enn norðanfyri, men eg haldi, at nú er tvørturimóti. Aftaná eldgosið í Vestmannaoyggjunum fyri fáum árum síðani, er fiskiskapurin har stagneraður.

— Á nýggja Altingi má eisini koma uppskot um nýggjar skattaskipanir og um broyting av almannaforðingini og hitt almenna eitur at lata størri stuðul til húsnásmið.

— Mangir íslendingar hava seinastu tíðina leitað til Føroyar at arbeiða á flakavirkjum; hvørja orsök halda tygum vera til hetta, spyrji eg at enda, og Bragi Sigurjónsson svarar:

— Ein orsök man ivaleyst vera, at feroingar bjóða hægri arbeiðsloyn, og eftir minum meti duga feroingar eisini betur at leggja pening — investera — í fiskivinnuni enn vit íslendingar.

Eiden Müller

Í útslutitíðini á høvuðsgøtuni Hafnarstræti á Akureyri